

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling
Klimaat, Bouwen, Wonen
Drs. C.M. Zeegers MA

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Vera Bauman
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Onskenmerk: M2404-285 24bo006091

Onderwerp: Collegebrief reactie bewoners
Feijenoordkade inz. Wateratlas binnenstedelijke
Nieuwe Maas

Datum: B&W 2 juli 2024

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Geachte mevrouw geachte bewoners van de Feijenoordkade,

Op 3 april heeft u, bewoners van de Feijenoordkade, een brief geschreven aan het college van B en W over de concept Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas. U geeft daarin aan:

"Wij constateren:

- 1. dat er geen participatie heeft plaatsgevonden;*
- 2. dat bewoners het niet eens zijn met karakterisering en voorgenomen bestemming van de Feijenoordkade;*
- 3. dat deze plannen in tegenspraak zijn met eerdere door u vastgestelde beleidsdocumenten (Wijkprofiel Feijenoord en Toekomstperspectief Kop van Feijenoord 2040).*

Wij verwachten dat alvorens tot besluitvorming wordt overgegaan serieus gehoor wordt gegeven aan bezwaren, maar wellicht ook ideeën van bewoners over de toekomstige bestemming van de Feijenoordkade. Dat vereist een degelijk opgezet en transparant participatietraject."

*

In de bijlage stelt u 12 vragen, waarin ook bovenstaande aspecten aan bod komen. Onderstaand vindt u de beantwoording van deze vragen namens het college van B en W.

Vraag 1

De Omgevingswet bepaalt dat de gemeente al in een vroegtijdig stadium in gesprek moet gaan met degenen die belang hebben bij de plannen die gesmeed worden. Met de bewoners van de kades die in de Wateratlas worden genoemd en die direct belanghebbenden zijn is NIET gesproken. Voor zover wij kunnen nagaan is er een informatiebijeenkomst geweest voor 'Vertegenwoordigers van wijkraden langs de binnenstedelijke Nieuwe Maas'. Daar is op de vraag van een van onze wijkraadsleden, waarom bewoners van de betrokken kades niet geraadpleegd zijn, geen antwoord gekomen.

Antwoord: Een concept van de Wateratlas is op 26 januari 2023 tijdens een bijeenkomst met een afvaardiging van de Wijkraden aan de binnenstedelijke Nieuwe Maas gedeeld.

Daar gaven diverse Wijkraden aan intensiever te willen worden betrokken bij de totstandkoming. Daarom is besloten om alle Wijkraden een compacte versie van de concept Wateratlas toe te sturen, te vragen om reactie en waar nodig nader in gesprek te gaan. De reacties vanuit de Wijkraden hebben geleid tot enkele aanpassingen in de Wateratlas. Zie ook de 'Beantwoording adviezen Wijkraden' (M2406-285 - D2406-17918). Vanwege de stedelijke schaal van dit nieuwe beleidsstuk is ervoor gekozen om bewoners indirect te betrekken via de Wijkraden. De Wateratlas geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen en vraagt op alle onderdelen nog nadere uitwerking en nader onderzoek naar wenselijkheid en haalbaarheid. Bij die uitwerking worden bewoners gebiedsgericht betrokken.

Vraag 2

De Feijenoordkade is een voorbeeld van een '*minder publieke en minder prominente locatie*'. Deze kwalificaties zijn in tegenspraak met wat de gemeente Rotterdam zelf schrijft over onze wijk: "Dan is er het prachtige Nassauhavenpark met het beeldbepalend kantoorpand De Brug, waar je een terrasje kunt pakken langs de Feijenoordkade en een van de prachtigste uitzichten van Rotterdam." (<https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/feijenoord/feijenoord-wijk>). En ook de Dillenburgblokken aan de Feijenoordkade werden nog niet zo lang geleden aangeprezen als 'Weergaloos wonen aan de Maas'!"

Antwoord: De Wateratlas onderschrijft de kwaliteiten van de Feijenoordkade, zoals bijvoorbeeld beschreven in het Wijkprofiel. Met 'minder publiek en prominente locatie' werd in het concept van de Wateratlas bedoeld: minder stedelijke/attractieve/drukke locaties in vergelijking tot de beoogde locaties voor de gastvrije steigers. Er werd *niet* mee bedoeld: minder aantrekkelijk of minder belangrijk. Dit staat nu beter verwoord in de Wateratlas.

Vraag 3

Op dit moment worden aan de zuidoever van de Maas groene wandel- en fietszones gepland van Brienenoordeiland tot Erasmusbrug: rondje Bruggen, De Kaai, kades Hunter Douglas, getijdenpark Feyenoord City. Het voelt als bewuste verwaarlozing dat het enige stuk dat qua groen buiten beeld wordt gehouden de Feijenoordkade is. De Feijenoordkade is, als een van de meest karakteristieke plekjes van Rotterdam (zoals vaak geafficheerd door de gemeente zelf) bij uitstek geschikt om deel uit te maken van een aaneensluitend groen wandel- en fietstraject langs de Maas. Dat vinden wij niet alleen, ook de gemeente zelf vindt dat. In het Toekomstperspectief Kop van Feijenoord 2040 wordt op verschillende plaatsen aangegeven dat de Feijenoordkade onderdeel moet worden van een doorlopende groene kade met recreatieve verblijfsplekken, wandelboulevard, en wordt gepleit voor het beter benutten van zichtlijnen zodat het daar aangenaam wandelen, fietsen en hardlopen is. (blz. 11, 33 en 35).

Antwoord: De Wateratlas onderschrijft dit belang, en dat staat nu ook explicieter verwoord in zowel de Beleidsnota als de Agenda. De staat van de kade vraagt aandacht in de periode 2030-2040. Het lijkt logisch om kadeherstellen vergroening te combineren.

Vraag 4

Soms is de overdracht van kades van het Havenbedrijf naar de gemeente Rotterdam een kans om opnieuw te kijken naar passend gebruik op het water in relatie tot de omliggende wijken. Voorbeelden hiervan zijn de Prins Hendrikkade en de Feijenoordkade.'-> Wat wordt hier bedoeld met 'passend gebruik in relatie tot de omliggende wijken'? Hoe helpt het voorstel de wijk Feijenoord? Een doorlopende groene zone (een 'Groene Golf op Zuid') met verbindingen de wijk in, is zo'n kans!

Antwoord: Zie gecombineerd antwoord bij vraag 6

Vraag 5

Er worden enkele voorbeelden van plekken genoemd waar de gemeente bewust geen gebruik (meer) wil toestaan, waar vrij zicht op het water belangrijk is en waar leegte wenselijk is voor een goede balans tussen rust en reuring. Hoe zijn deze locaties bepaald, en waarom gelden deze bijvoorbeeld niet voor de Feijenoordkade? Het komt op deze manier willekeurig over.

Antwoord: Zie gecombineerd antwoord bij vraag 6.

Vraag 6

De woonbebouwing staat hier relatief dicht op de kade. Daarom is een functie die niet te veel reuring met zich meebrengt hier wenselijk. De Feijenoordkade zou een goede plek kunnen zijn voor vaste ligplaatsen van partyschepen. -> Dit is een vreemde en onlogische redenering omdat vaste ligplaatsen in relatie tot bebouwing dicht op kade juist een groot effect hebben op de leefbaarheid!

Gecombineerd antwoord vraag 4, 5 en 6: Het belang van een aantrekkelijke, doorlopende groene Feijenoordkade staat nu expliciet in de Wateratlas verwoord. Ter hoogte van de Simonsblokken staat de bebouwing inderdaad relatief dicht op de kade en is de ruimte voor logistiek op de kade beperkt. Dit deel van de Feijenoordkade is nu in de Wateratlas aangemerkt als vrij te houden kade. Dat geldt ook voor de koppen van het eiland van Feijenoord: die houden we, net als andere koppen van pieren en eilanden, vrij van gebruik ten behoeve van een weids uitzicht over het water. De resterende delen van de (noordelijke en mogelijk ook zuidelijke) Feijenoordkade bieden ruimte aan tijdelijk gebruik en één of enkele vaste ligplaatsen voor partyvaart. Aan de noordelijke Feijenoordkade is, rekening houdend met de hierboven benoemde vrije kades, ruimte voor bijvoorbeeld één opvangschip en één partyschip. Vaste ligplaats voor de partyvaart betekent geen op- en afstapplek, maar thuisbasis voor schepen die niet aan het varen zijn. Bevoorradiging hoort daar wel bij, maar dient in overleg met bewoners te worden georganiseerd om de overlast tot een minimum te beperken en ook walstroom is een vereiste. Op deze wijze komen we enerzijds tegemoet aan de wens van de bewoners (geen ligplekken daar waar de woningen relatief dicht op de kade staan (voor de Simonsblokken) en blijft de Feijenoordkade voor een beperkt en specifiek gedeelte ook in gebruik door schepen. De Feijenoordkade is van oudsher in gebruik door schepen en deze ruimte is nodig om alle functies in de stad te kunnen accommoderen.

Vraag 7

Dat wordt versterkt door de aanwijzing als plek voor 'tijdelijk gebruik', wat in feite gewoon een restcategorie is die erg breed benut kan worden. Onduidelijk is wat een 'vaste ligplek' is.

Wat mag hiervan verwacht worden? Welke regels gelden daarvoor? De bewoners van de Feijenoordkade hebben onaangename herinneringen aan het langdurig (tijdelijk) aanmeren van het cruiseschip MS Switzerland vorig jaar. We kunnen hieromtrent verwijzen naar de vele app- en mailwisselingen met de omgevingsmanagers en de Rotterdamse ombudsvrouw. Van de 'lessons learned' is tot dusver niets te merken.

Antwoord: Tijdelijk gebruik is inderdaad een verzamelbegrip. We beogen hiermee voldoende ruimte op het water te behouden voor het tijdelijk aanmeren van grote schepen (bijvoorbeeld *tall ships*), voor tijdelijke recreatieve of maatschappelijke initiatieven (bijvoorbeeld een museumschip), voor tijdelijke schuifruimte bij kadeherstellen en voor opvangschepen.

Naast (delen van) de Feijenoordkade zijn bijvoorbeeld ook de Mullerkade en Westerkade aangemerkt voor tijdelijk gebruik. Per locatie moeten de randvoorwaarden voor het tijdelijke gebruik nader worden bekeken. De aanwezigheid van walstroom is daarbij een bepalende factor. Bij het benutten van het water voor opvangschepen of vergelijkbare functies is het belangrijk om goed te kijken naar de belastbaarheid van de locatie (hoeveel, hoe lang) en kritisch te zijn op de noodzaak van gebruik van het water voor bepaalde functies. Goed omgevingsmanagement en het betrekken van de 'lessons learned' waar u naar verwijst is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Vraag 8

'Dit deel van de Feijenoordkade kan ruimte bieden aan partyschepen die elders plaats moeten maken voor ander gebruik van het water en/of kan ruimte bieden aan de uitbreiding van het aantal vaste ligplaatsen voor partyvaart in de stad. 'Dit leest als: jullie dragen de lasten, waar anderen lusten krijgen. Verontrustend in dit verband is het tussenvoegsel 'in principe' als het gaat over het niet op- en afstappen van passagiers. 'In principe' zet de deur weer open voor wel op- en afstappen van feestgangers.

Antwoord: De woorden 'in principe' zijn verwijderd: vaste ligplekken voor partyvaart aan de Feijenoordkade zijn niet geschikt als opstapplek voor passagiers. In de Wateratlas wordt niet meer gesproken over uitbreiding van ligplaatsen voor partyvaart. Wel kan er sprake zijn van de verplaatsing van partyschepen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de realisatie van een gastvrije steiger. Gastvrije havens zijn minder geschikt voor vaste ligplaatsen. Omgekeerd zijn rustige(r) woongebieden zoals de Feijenoordkade minder geschikt voor de dynamiek die een gastvrije steiger met zich meebrengt, waaronder op- en afstappende passagiers van partyschepen.

Vraag 9

De bevoorrading van partyschepen wordt als activiteit benoemd. Het verkeer in onze wijk is al een grote zorg en wordt een nachtmerrie als gevolg van de beoogde verdubbeling van het aantal inwoners. Uit eerdere ervaring weten wij dat onze straat te smal is om daar te laden en lossen, want dan kan er geen ander verkeer meer langs. Vrachtwagens hebben moeite met de korte draai en smalle straten en veroorzaken bovendien trillingshinder en schade aan de enkel op houten palen gefundeerde monumentale panden (Kopblok). Laden/lossen op de kade veroorzaakt verzakkingen en omvergereden lantaarnpalen, zoals geconstateerd in 2022/23. Vanuit het oogpunt van verkeer, bevoorrading en overlast voor omwonenden zou de overzijde van de Maas (Maasboulevard) als vaste ligplek voor partyschepen veel logischer zijn.

Antwoord: de Maasboulevard (Rhijnspoorwade) is inderdaad één van de weinige binnenstedelijke kades waar geen woonbebouwing direct aan het water staat. Mede om die reden is dit de beoogde locatie voor clustering van de riviercruises. De noordelijke Feijenoordkade is inderdaad niet geschikt voor intensief verkeer. In de Wateratlas is het gebruik daarom beperkt tot één of enkele vaste ligplekken voor partyvaart en/of tijdelijk gebruik. Kadeherstel is beoogd voor de periode 2030-2040. Bevoorrading dient in overleg met bewoners te worden georganiseerd om de overlast tot een minimum te beperken.

Vraag 10

De Feijenoordkade is als langdurige aan- en afmeerplaats verre van ideaal gebleken vanwege de sterke getijdenwerking en golfslag als gevolg van passerende schepen. De MS Switzerland moest speciale, extra touwen aanschaffen en deze enkele keren per dag checken/verstellen.

Antwoord: de Feijenoordkade is desondanks niet ongeschikt gebleken als ligplek en we hebben deze kade hard nodig bij het accommoderen van alle functies.

Vraag 11

Bij 'De Kaai' wordt vermeld dat hier een gastvrije steiger passend is, en dat de noordzijde vrij moet zijn van ligplaatsen. Waarom geldt dat hier wel, en voor de Feijenoordkade niet? Welke logica zit hierachter?

Antwoord: de Kaai wordt een gemengd woon-, werk- en verblijfsgebied op een iconische plek en daarmee een nieuwe bestemming aan de rivier. Daarom is een gastvrije steiger, die de ontvangst van personenvervoer over water, partyvaart en rondvaart combineert, hier mogelijk kansrijk. Aan de Wateratlas is toegevoegd dat de koppen van het eiland van Feijenoord vrij blijven van gebruik, alsook de kade voor de Simonsblokken.

Vraag 12

De passages over de kades van de nieuw te ontwikkelen terreinen van de Kaai en Hunter Douglas wekken de indruk dat 'het mooie' alleen bestemd is voor het lokken van nieuwe bewoners en dat de huidige bewoners (in de Dillenburg- en Simonsblokken) het maar moeten doen met een stenen kade, met verwaarloosd groen en een belemmerd zicht op het water.

Antwoord: De gemeente investeert al enige jaren in aantrekkelijke en groene rivieroever, voor zowel bestaande als nieuwe bewoners. Het Nelson Mandelapark in de Maashaven en de inzet op vergroening en verlevendiging van het Rondje Bruggen Erasmusbrug-Willemsbrug zijn voorbeelden van ontwikkelingen waarbij geen sprake is van woningbouw. De Wateratlas onderschrijft het belang van een aantrekkelijke en groene Feijenoordkade, en agendeert dit voor de volgende collegeperiode wanneer ook kadeherstel aan de orde is. Het water voor de Simonsblokken en de koppen van het eiland houden we vrij van gebruik ten behoeve van weids uitzicht over de rivier.

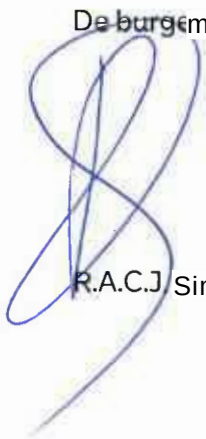
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, Lb.